3354

A

GLOSSARY OF WORDS

OCCURRING IN

HÉKÁYET-É-LATIF,

Containing all the Persian words with Gujarati pronunciations and English and Gujarati meanings, together with the infinitives of verbs and the present tense and aorist forms.

BY

NOWROJEE ADARJEE TATA.

Second Edition.

REVISED AND ENLARGED.

BOMBAY:
JEHANGIR BEJUNJI KARANI,
BOOK-SELLER AND PUBLISHER,
17 & 18, PARSI BAZAR STREET, FORT.
Price 10 Annas.

3354

A

GLOSSARY OF WORDS

OCCURRING IN

HÉKÁYET-E-LATIF,

Containing all the Persian words with Gujarati pronunciations and English and Gujarati meanings, together with the infinitives of verbs and the present tense and aorist forms.

BY

NOWROJEE ADARJEE TATA.

SECOND EDITION.

Revised and Enlarged.

BOMBAY:
JEHANGIR BEJUNJI KARANI,
BOOK-SELLER AND PUBLISHER,
17 & 18, PARSI BAZAR STREET, FORT.

Price 10 Annas.

Registered under Act XXV of 1887.

BOMBAY; PRINTED AT THE EDUCATION SOCIETY'S PRESS, BYCULLA.

PREFACE.

My "Glossary of Karimá" having met with favour from Persian students, and being a hand-book of real help to those whose means do not allow of engaging private tutors in this branch of their study, I am induced, at the recommendation of some of my friends, to compile this Glossary of Hékáyet on the same principle as that of my "Glossary of Karimá."

The words in parenthesis are the Infinitives of verbs, which addition will, no doubt, be of great use to students.

December, 1884.

In this Edition a few additions consisting of the Present Tense and Aorist forms are made. It is hoped that these additions will be of great use to beginners.

April, 1888.

بنام ایزد بخشایشگر مهربان

حکایت اوّل હેકાયતે અવ્વલ Story I. વારતા પેહેલી.

دو દુ Two બે.

زن ઝન (Women) Woman ઓરત.

در દર For માટે.

طفلي તેફ્લી A child એક છોકરૂં.

منازعت میکردند મુનાઝેઆત મીકરદંદ Were quarrelling કજીયો કરતી હતી.

و વ And અને.

گواه ગવાહ Witness સાક્ષી.

P. میدارد In. (داشتن) نداشتند નદાશતંદ Had not પાસે [નહિ હતા.

هردو હરદુ Both બંને, બેઉ.

پیش પીશ Near, before આગળ.

قاضي કાઝી A magistrate ન્યાયાધીશ.

P. میروند A. روند In. (رفتن) رفتند, રફતંદ Went ગયા.

انصاف એનસાફ Justice ઈનસાફ.

A. خواهد In. (خواستن) خواستند ખાસ્તંદ Asked for, demanded માગ્યો.

جلّاد જલ્લાદ Executioner જલ્લાદ.

مرا રા To ને.

(طلبیدن) طلبید તલબીદ Called બોલાવ્યો.

P. مي فرماید A. فرماید In. (فرمودن) فرمود ફરમુદ Ordered હુકુમ કીધો.

که કે That કે.

این ઈન This આ.

پاره પારેહ Piece કકડો.

(کردن) کن કુન્ Make ‧ કર.
(دادن) بده બેદેહ્ Give ‧ આપ.
چون ચૂન્ When જ્યારે.
سخن સુખન્ Word શબ્દ.
P. مي شنود A. شنود (شنيدن) شنيد શનીદ્ Heard સાંભળ્યો.
خاموش ખામૂશ્ Quiet, silent ચુપ; મુગી.
(ماندن) ماند માન્દ્ Remained રહી.
ديگر દીગર The other બીજી.
شور શૂર્ Noise ગોંઘાટ.
فرياد ફરીયાદ્ Complaint ફરિયાદ.
(آغاز كردن) آغاز كرد આગાઝકર્દ્ Commenced શરૂ કીધી.
براي બરાયે For the sake of માટે; વાસ્તે.
خدا ખોદા God ઈશ્વર.
دونيم દૂનીમ્ Two halves અરધા.
(كردن) مكن મકુન્ Do not do નહિ કર.
اگر અગર If અગર જો.
چنين ચનીન્ Such આવો.
است અસ્ત્ Is છે.
(خواستن) نمي خواهم નમીખાહમ્ I do not want મને નથી [જોઈતો.
بيقين બેયકીન્ With certainty બેશક.
P. ميپنداري A. پنداري In. (پنداشتن) پنداشت પેનદાસ્ત્. Knew જાણ્યું.
مادر માદર્ Mother માતા.
همين હમીન્ The same એજ.
باو બેઉ To her તેણીને.
(سپردن) سپرد સેપૂર્દ Entrusted સોંપ્યું.
تازيانه તાઝીઆનેહ્ Whips ચાબકો.
(زدن) زده ઝદેહ્ Having struck મારીને.
(راندن) راند રાન્દ્ Drove હાંકી કાઢી.

حکایت دوم હેકાયતે દુવ્યમ. STORY II. વારતા બીજી.

در દર In માં.

شهري શેહરી A city એક શેહેર.

انبار અમ્બાર Warehouse વખાર.

پنبه પમ્બેહ Cotton રૂઉ.

بدزدي رفت બેદુઝ્દીરફ્ત Was stolen ચોરાયો.

فروشان ફરૂશાન Sellers વેચનારાઓ.

شکایت શેકાયત Complaint ફરિયાદ.

پادشاه પાદશાહ King રાજા.

P. مي برد A. برد (بردن) بردند બોર્દન્દ Carried લેઈ ગયા.

هرچند હરચન્દ Whatsoever ગમે એટલી.

تجسس તજસ્સોસ Search શોધ.

دزدي દોઝ્દી A thief એક ચોર.

P. مي يابد A. يابد (يافتن) نيافت નયાફ્ત Did not obtain [મળ્યો નહિ.

اميري અમીરી A nobleman એક અમીર.

(عرض کردن) عرض کرد અર્ઝકર્દ Requested અરજ કીધી.

اگر અગર If અગર જો.

فرمان ફરમાન Order હુકમ.

باشد બાશદ Be હોય.

دزدان દોઝ્દાન Thieves ચોરો.

(گرفتن) بگيرم બગીરમ I may catch હું પકડું.

حکم હોકમ Order હુકમ.

P. مي دهد A. دهد In. (دادن) داد દાદ Gave આપ્યો.

خانه ખાને Home ઘર.

خود ખુદ His own પોતાને.

خورد ખોર્દ Young નાહાનાં.

بزرگ બોઝોર્ગ Old મોટા.

بهانه બહાને Pretence બાહાનું.

ضيافت ઝીઆફત Feast મેજબાની.

چون ચુન When જ્યારે.

همه હમેહ્ All બધા.
مردمان મરદોમાન People માણસો. [થયા.
(جمع شدن) جمع شد ند જમ્અશોદન્દ્ Gathered એકઠા
(نشستن) نشستند નેશસ્તન્દ્ Took their seats બેઠા.
آن આન્ That તે.
مجلس મજલેસ્ Assembly મીજલસ.
بر બર્ at ઉપર.
روي રૂઈ Face ચેહેરો.
(نظر کردن) نظر کرد નઝરકર્દ Looked જોયું.
P. میگوید A. گوید In. (گفتن) گفت ગોફ્ત્ Said કહ્યું.
چه ચેહ્ What કેવા.
حرامزاده હરામઝાદેહ્ Ill-born હરામજાદા.
بي حيا બીહ્યા Shameless શરમવગરનાં.
احمق એહ્મક્ Foolish બેવકુફ.
ريزها રીઝહા Particles કગરશાં.
ريشها રીશહા Beards દાઢીઓ. [વળગેલીછે.
(جا کردن) جا کرده است જાકર્દેહ્અસ્ત્ Have settled
چند ચન્દ્ Several કેટલાક.
کس કસ્ Persons માણસો.
همان હમાન્ Same તેજ.
وقت વક્ત Time વખત.
دست દસ્ત્ Hand હાથ.
(پاک کردن) پاک کردند પાકકર્દન્દ્ Cleaned સાફ કીધી.
P. معلوم مي شود A. معلوم شود In. (معلوم شدن) معلوم شد
મઆલુમ્ શોદ્ Was made out માલમ પડ્યું.
آنها આનહા They તેઓ.
حکمت હેકમત્ Contrivance યુક્તિ.
آفرين આફ્રીન Praise વખાણ.
تحسين તેહસીન્ Commendation તારીફ.
P. مي نمايد A. نمايد In. (نمودن) نمود નમૂદ્ Showed કીધી.

حکایت سیم **હેકાયતે સેઈઓમ.** Story III. **વારતા તીજી.**
دانشمندي દાનેશમન્દી A wise man એક દાનાવ માણસ.
هزار હઝાર્ Thousand હજાર.
روپيه રૂપીએ Rupees રૂપીયા.
عطاري અત્તારી A grocer એક ગાંધી.
را રા To ને. [સોંપ્યા.
P. سپرد مي سپرد A. سپرد In. (سپردن) سپرد સેપોર્દ Entrusted
بسفر બેસફર્ To a journey મુસાફરીએ.
(رفتن) رفت રફત્ Went ગયો.
بعد બઅદ્ After પછી.
مدت મોદ્દત્ Time વખત.
باز બાઝ્ Back પાછો.
(گفتن) گفت ગોફત્ Said કહ્યું.
دروغ દરૂગ્ A lie જુઠું.
(گفتن) مگوي મીગુઈ Thou sayest તું બોલે છે.
مرا મરા To me મને.
نه ન Not નથી.
باوي બાવયે With him તેની સાથે.
P. آويزد مي آويزد A. بياويزد In. (در آويختن) در آويخت દર
આવીખ્ત્ Struggled વળગી પડયો.
تکذيب તક્ઝિબ્ Reproach ઠપકો.
بسيار બેસ્યાર્ Very ઘણોજ.
ديانتدار દીઆનતદાર્ Honest; trustworthy પ્રમાણીક.
گاهي ગાહી Any time કોઈ પણ વખત.
خيانت ખીઆનત્ Dishonesty લુચાઈ.
با બા With સાથે.
مناقشه મોનાકેશેહ્ Quarrel કજીયો.
سزا સઝા Punishment સજા.
P. يابد مي يابد A. يابد In. (يافتن) خواهي يافت ખાહીયાફત્
Thou wilt obtain તને મળશે.

ناچار નાચાર્ Helpless' લાચાર.
(شدن) شد શોદ્ Became થયો.
احوال એહેવાલ્ Account હેવાલ.
بر બર્ Upon ઉપર.
کاغذي કાગઝી Paper એક કાગળ.
P. مينويسد A. نويسد In. (نوشتن) نوشت નવેસ્ત્ Wrote લખ્યો.
(نمودن) نمود નમુદ્ Showed બતાવ્યો.
(رفتن) برو બેરો Go જા.
نزد નઝ્દ્ Near નજદીક.
دكان દુકાન્ Shop દુકાન.
سه સે Three ત્રણ.
روز રૂઝ્ Days દિવસ.
(نشستن) بنشين બેનશીન્ Sit બેસ.
هيچ હીચ્ Anything કાંઈ પણ.
(گفتن) مگو મગૂ Do not say ના કેહેતો.
چهارم ચેહારોમ્ Fourth ચોથો.
طرف તરફ્ Direction બાજુએ.
سلام સલામ્ Salutation સલામ.
سواي સેવાએ Except સિવાયે.
جواب જવાબ્ Answer જવાબ.
آنجا આનજા That place તે જગા.
نقد નકદ્ Money પૈસા.
(خواستن) بخواه બેખાહ્ Ask માગજે.
آنچه આનચે Whatever જે કાંઈ.
(گفتن) بگويد બેગૂયદ્ May speak કેહે.
(خبركردن) خبركن ખબરકુન્ Inform ખબર કરજે.
موافق મુવાફક્ According to માફક; પ્રમાણે.
حشمت હેશમત્ Pomp દબદબો.
بسيار બેસ્યાર્ Much; great ઘણા.
P. مي بيند A. بيند In. (ديدن) ديد દીદ્ Saw જોયું.
اسپ અસ્પ્ Horse ઘોડો.

(استاده کردن) استاد کرد એસ્તાદેકર્દ Caused to stand ઉભો રાખ્યો.

برادر બેરાદર Brother ભાઈ.

اي અયે Oh! અરે!

گاهي ગાહિ Any time કોઈ વખતે.

اندک અનદક A little જરા.

سر સર Head માથું.

P. مي جنباند A. جنباند In. (جنبانيدن) جنبانيد જમબાનીદ Shook હલાવ્યુ.

P. مي ترسد A. ترسد In. (ترسيدن) مي ترسيد મીતરસીદ Was fearing બીહતો હતો.

هرگاه હરગાહ When જ્યારે.

كجا કુજા Where ક્યાં.

كدام કોદામ Which કોણ.

شخص શખસ Person માણસ.

حاضر હાઝેર Present હાજર.

بگو (گفتن) બેગુ Speak કેહે.

شايد શાયદ Perhaps કદાચ.

فراموش كرده باشم (فراموش كردن) ફરામુશકર્દેહે બાશમ I must have forgotten હું ભુલીગયો હોઈશ.

راست રાસ્ત Truth સાચું.

حالا હાલા Now હમણા.

ياد آمد (ياد آمدن) યાદઆમદ Recollected યાદ આવ્યું.

القصه અલકેસ્સેહ In short ટુંકામાં.

P. عذر مي نمايد A. عذر نمايد In. (عذر نمودن) عذر نمود ઓઝરનમુદ Asked pardon માફ માગી.

حكايت چهارم હેકાયતે ચેહારોમ Story IV. વારતા ચોથી.

كس કસ Person પુરૂષ; માણસ.

مال માલ Goods માલ.

پیرزني પીરઝની An old woman એક બુઢી ઓરત.
هرگاه હરગાહ Whenever જ્યારે.
هردو હરદૂ Both બન્ને.
(گرفتن) خواهیم گرفت ખાહીમ ગેરેફ્ત We will take હમો લેઈશું.
چند ચન્દ Several કેટલાક.
شریک શરીક Partner ભાગીઓ.
P. میرد مي A. میرد In. (مردن) مرد મોર્દ Died મરીગયો.
حالا હાલા Now હવે.
(دادن) بده બેદેહ Give આપ.
دیگر દીગર The other બીજો.
ترا તોરા To thee તને.
P. میرد مي A. میرد In. (مردن) مرده મોર્દેહ Dead મુએલો.
P. میسازد A. سازد (ظاهرساختن) ظاهرساخت ઝાહેર સાખ્ત
Declared જાહેર કીધો.
هرچند હરચન્દ Whatsoever ગમે એટલી.
(مبالغه کردن) مبالغه کردم મોબાલગે કરદમ I protested હું
સામે થઈ.
لیکن લીકેન But પણ.
(شنیدن) نشنید નશનીદ Did not hear સાંભળ્યું નહિ.
همه હમેહ All બધો.
مذکور મઝકુર Above-said ઉપર કહેલો.
تامل તમમોલ Consideration વિચાર. [ધારચું.
P. میدریابد A. دریابد (دریافتن) دریافت દરયાફ્ત Thought
بي બી Without વગર.
تقصیر તક્સીર Crime ગુનાહ.
بي‌تقصیر બીતક્સીર Innocent નિરપરાધી.
(فرمودن) فرمود ફરમૂદ Ordered હુકમ કીધો.
اول અવ્વલ At first પેહેલે.
شرط શર્ત Condition બોલી.
(کردن) کرده بودي કર્દેહબુદી Thou hadst made તેં કીધી હતી.

(آوردن) بیار બેયાર Bring લાવ.
(گرفتن) بگیر બેગીર્ Take લે.
تنہا તનહા Alone એકલો.
چگونہ ચેગૂનેહ્ How કેમ.
(یافتن) بیابی બેયાબી Thou wilt obtain તને મળશે.
لاجواب લાજવાબ Answerless જવાબ વગરનો.

حکایت پنجم હેકાયતે પનજેમ Story V. વારતા પાંચમી.

غلامی ગોલામી A slave એક ગુલામ.
از અઝ્ From થી.
صاحب સાહેબ્ Master ધણી.
(گریختن) گریخت ગોરીખ્ત્ Fled નાહાસીગયો.
آنجا આનજા There ત્યાં.
(دیدن) دید દીદ Saw જોયો.
چرا ચેરા Why શાને માટે.
(گریختن) گریختی ગોરીખ્તી Didst thou fly ? તું નાહાસીગયો.
دست દસ્ત્ Hand હાથ.
دامن દામન્ Skirt દામન; ચાર.
خواجہ ખાજેહ્ Master ધણી.
(ہستن) ہستی હસ્તી Thou art તું છે.
(یافتن) یافتہ ام યાફ્તેહ્અમ્ I have obtained મને મળ્યો છે.
القصہ અલ્કેસ્સેહ્ In short ટુંકામાં.
دریچہ દરીચેહ્ Window બારી.
بیک بار બેયક્બાર્ At once એકી વખતે.
سرہا સરહા Heads માથાં.
بیرون બીરૂન્ Out બાહેર.
(کردن) کنید કુનીદ Make કરો.

(بیرون کردن) بیرون کنید " •બીરૂન કુનીદ Take out બાહેર કાઢો.

جلاد જલ્લાદ Executioner જલ્લાદ.

شمشیر શમશીર્ Sword તરવાર.

P. میزند A. زند In. (زدن) بزن બેઝન્ Strike માર.

درحال દરહાલ્ At the same moment તેજ વખતે.

اندرون અનદરૂન્ Within અંદર.

(کشیدن) کشید કશીદ Drew ખેંચ્યું.

اصلاً અસલન The least જરાકપણ; લેશભાર.

(جنبیدن) نجنبید નજેમબીદ Did not move હાલ્યો નહિ.

حکایت ششم હેકાયતે શેશોમ્ Story VI. વારતા છઠ્ઠી.

صرافی સર્રાફી A banker એક સરાફ.

تقاضا نمود તકાઝાનમુદ્ Demanded માગ્યા.

انکار کرد એનકારકર્દ Denied નાકુકકર ગયો.

قسم خورد કસમખોર્દ Took an oath સોગંદ ખાધા.

تامل کرد તઅમ્મોલકર્દ Considered વિચાર કીધો.

کس કસ્ Person માણસ.

مگو મગુ Do not say ના કેહેતો.

فلان ફલાન્ Such ફલાણો.

P. میدهد A. دهد In. (دادن) دهد نمیدهد નમીદેહદ્ Does not give નથી આપતો.

تدبیری તદબીરી A contrivance એક યુકિત.

*P. میطلبد A. طلبد In. (طلبیدن) طلبید તલબીદ્ Called [બોલાવ્યો.

کارها કારહા Works કામો.

پیش પીશ Near નજદીક.

تنها તન્હા Alone એકલો.

(توانستن) نمیتوانم નમીતવાનમ I cannot હું (કરી) શકતો નથી.

نائب નાએબ્ Deputy મદદનીશ.
زیراکہ ઝીરાકે Because કારણ કે.
معتدین મોતદયેયન્ Trustworthy વિશ્વાસુ.
(قبول کردن) قبول کرد કબુલકર્દ Accepted કબુલકીધું.
خوش ખુશ્ Pleased ખુશી.
P. میگردد A. گردد In. (گردیدن) گردید ગરદીદ્ Became થયો.
(خواستن) باخواه બેખાહ્ Demand માગ.
البتہ અલબત્તે Of course અલબતાં.
مذکور મઝ્કૂર્ Above-said ઉપર કહેલો.
روي રૂઈ Face ચેહેરો. [આવો, આવો.
P. مي آيد A. بیاید In. (آمدن) بیا بیا બેયાબેયા Come, come
خوش آمدي ખુશ્આમદી Thou art welcome તું ભલે આવ્યો.
فراموش کرده بودم ફરામૂશકર્દેહ્બુદમ્ I had forgotten
હું ભુલી ગયો હતો.
دیشب દીશબ્ Last night ગઈ રાતે.
(یاد آمدن) یاد آمد યાદ્આમદ Recollected યાદ આવ્યું.
طمع તમૂઅ્ Ambition લોભ.
نیابت નીઆબત્ Deputyship મદદનીશપણું.
امروز એમરૂઝ્ To-day આજે.
(شنیدن) شنیدم શનીદમ્ I heard મેં સાંભળ્યું.
کاري કારી A work એક કામ.
بزرگ બોઝોર્ગ્ Great મોટું ; મહાન.
شکر શોક્ર્ Thanks શુકરાનાં ; ઉપકાર.
مرتبہ મરતબેહ્ Dignity મરતબો ; ઓહ્દો.
(تلاش کردن) تلاش خواہم کرد તલાશ્ખાહમકર્દ I will
search for હું શોધીશ.
بدین બેદીન્ With this આ એથી.
حیلہ હીલેહ્ Pretence બાહાનું. [કીધો.
(رخصت کردن) رخصت کرد રોખ્સતકર્દ Dismissed રૂખસત

حکایت ہفتم **હેકાયતે હફતોમ** STORY VII. **વારતા સાતમી.**

ہمسایۂ હમસાઈએ Neighbouring પડોસની.

دشمني દોશમની Enmity દુશમની.

P. مي دارد A. دارد In. (داشتن) داشت દાસ્ત Kept; had રાખતી.

شبي શબી One night એક રાત્રે.

مي મએ Wine દારૂ.

P. مي خورد A. خورد In. (خوردن) خورد ખોર્દ Drank પીધો.

مست મસ્ત Intoxicated છાકટી.

(کشتن) کشت કોશત Killed મારીનાખ્યું.

(انداختن) انداخت અનદાખ્ત Threw નાખ્યું.

صباح સબાહ Morning સવાર.

تہمت તોહ્‌હમત Accusation આળ; તોહોમત.

P. مي نہد A. نہد In. (نہادن) نہاد નેહાદ Placed મુકયું.

خلوت ખેલવત A private room એક ખાનગી ઓરડો.

(ترسانيدن) ترسانيد તરસાનીદ Terrified બીવડાવી.

راست રાસ્ત True સાચું.

(گفتن) بگو બેગુ Speak બોલ.

وگرنہ વગરનહ Or else નહિ તો.

(قسم خوردن) قسم خورد કસમખોર્દ Took an oath સોગંદ ખાધા.

(انکار کردن) انکار کرد એનકારકર્દ Denied નામુકકર ગઈ.

روبروي من રૂબરૂએમન Before my face; in my presence મારી સામા.

برہنہ બરહેનેહ Naked નાગી.

حيا હયા Shame શરમ.

سر સર Head માથું.

(فرو کردن) فرو کرد ફરૂકર્દ Bent down નીચું કીધું.

کشتہ شدن કોસ્તેહશુદન To be killed મરવું.

لیکن લીકેન્ But પણ.
زنهار ઝેન્હાર્ Ever કદીબી.
فریادي ફરીયાદી Complaining ફરિયાદ કરતી.
P. باور میکند A. باور کند In. (باور کردن) باور کنم બાવર્કુનમ્ I may accept હું કબુલ કરૂં.
(منع کردن) منع کرد મનેકર્દ Refused ના પાડી.
(اقرار کردن) اقرار کرد એક્રારકર્દ Confessed કબુલ કીધું.
تقصیر તકસીર્ Crime ગુનાહ.
بر બર Upon ઉપર.
دار દાર્ Gallows ફાંસીનું લાકડું.
P. بردار میکشد A. بردار کشد In. (بردار کشیدن) بردار کشید બરદારકશીદ્ Drew upon gallows, executed. ફાંસી ચડાવી.

حکایت هشتم હેકાયતે હશતોમ STORY VIII. વારતા આઠમી.

کیسهٔ કીસ્સેઈ A purse એક થેલી.
سربمهر સર્બેમોહર્ Head with seal, *i.e.*, sealed સીલબંધ.
همچنان હમચનાન્ In the same manner તેવીજ રીતે.
(گشادن) گشاد ગોશાદ્ Opened ખોલી.
فلوس ફલુસ્ Copper coins તાંબાના પૈસા.
(دیدن) دید દીદ્ Saw જોયા.
P. مي نمايد A. نمايد In. (مواخذه نمودن) مواخذه نمود મવાખઝેહ નમુદ્ Entered into a dispute તકરાર કરવા લાગ્યો.
برو બેરો Go જા.
دروغ દરૂગ્ A lie જુઠું.
چنانکه ચનાન્કેહ્ Such as જેવી.
(راندن) راند રાન્દન્દ્ Drove out હાંકી કાહાડયો.

(عرض کردن) عرض کرد અર્ઝકર્દ Described બયાન કીધું.
سلطان સોલતાન King રાજા.
اندک અનદક A little જરા.
تامل نموده તમમોલ નેમુદેહ Having considered વિચાર કરીને.
مسند મસનદ Carpet ગાલીચો.
نو નૌ New નવો.
تخت તખ્ત Throne તખત.
P. پاره مي نمايد A. پاره نمايد In. (پاره نمودن) پاره نمود
પારેહનમુદ Tore ફાડચો.
فرّاشي ફરરાશી A chamberlain ગાલીચો બીછાવનાર.
نوبت નૌબત Turn વારી.
خدمت ખેદમત Service ચાકરી.
لرزه લરઝેહ Shivering ધ્રુજરાં.
اندام અનદામ Body શરીર.
خاطر ખાતેર Heart દીલ.
جمع જમઅ Collected શાંત.
(داشتن) دار દાર Keep રાખ.
خاطر جمع دار ખાતરજમઅદાર Be at rest ધીરજ ધર.
رفوگري રફુગરી A darner એક રફુગર.
كامل કામેલ Clever હુશીઆર.
(بردن) ببر બેબર Take લેઈજા.
(رفوكردن) رفوخواهد كرد રફુખાહદકર્દ Will darn રફુ કરશે.
P. مي دريابد A. دريابد In. (دريافتن) دريافت نخواهد
નખાહદ દરયાફત Will not make out ઓળખી નહિ શકશે.
بخوبي બેખુબી With nicety સરસ રીતે.
نيم નીમ Half અરધો.
دينار દીનાર Dinar (a coin) દીનાર (એક જાતનો સીક્કો).
(بخشيدن) بخشيد બખ્શીદ Bestowed બખસ્યો.

شب શબ્ Night રાત.
(گستردن) گسترد ગોસ્તર્દ Spread પાંથર્યો.
درست દોરોસ્ત્ Right; proper દરૂસ્ત; બરાબર.
کہ કેહ્ Who કોણે.
تجاہل نمود તજાહોલનમુદ Pretended ignorance અંજાણપણું બતાવ્યું.
P. مي ترسد A. ترسد In. (ترسيدن) مترس મતર્સ્ Don't fear બીહી ના.
مصلحتي મસ્લેહતી Purpose એક કારણ; એક કામ.
مثل મેસલ્ Like મીશાલ; માફક.
بلي બલી Yes હા.
(ديدن) بيني બીની Thou see'st તું જોએ.
P. مي شناسد A. شناسد In. (شناختن) شناسي શનાસી Wilt thou recognize શું તું પીછાણે ?
آري આરી Yes હા.
براي બરાઈએ For the purpose of માટે ; કાજે.
ديانت દીઆનત્ Honesty પ્રમાણીકપણું.
اعتماد એઅતમાદ Faith; trust વિશ્વાસ.
تمام તમામ Complete પૂર્ણ.
بنابراين બેનાબરીન્ Therefore તેટલા માટે.
منصب મન્સબ્ Post હોદો.
قضا કઝા Kāziship કાજીપણું.
دزدي — دزدہستي દોઝદી Thou art a thief તું ચોર છે.
خداوند ખોદાવન્દ Majesty; Lord સાહેબ; શાહ.
شرمندہ શરમન્દેહ્ Abashed શરમીંદો.
زندان ઝેનદાન્ Prison બંદીખાનું.
مالک માલેક્ Owner ધણી.

حکایت نہم હેકાયતે નહોમ. Story IX. વારતા નવમી.

P. گم میشود A. گم شود In. (گم شدن) گم شد ગોમશોદ Was lost ગુમથઈ, જતીરહી.

همه હમેહ All બધા.

بهرکس બેહરકસ To every one હરેકને.

چوب ચુબ Stick લાકડી.

طول તુલ Length લંબાઈ.

برابر બરાબર Equal બરાબર.

هرکه હરેકેહ Whoever જે કોઈ.

قدر કદર Proportion પ્રમાણ.

انگشت અંગોસ્ત Finger આંગળી.

دراز દેરાઝ Long લાંબી.

P. میتراشد A. تراشد In. (تراشیدن) تراشید તરાશીદ Cut કાપી.

چوبها ચુબહા Sticks લાકડીઓ.

(معلوم کردن) معلوم کرد મઅલુમકર્દ (It) was made out માલમ પડ્યું.

کیست કીસ્ત Who is? કોણ છે ?

حکایت دهم હેકાયતે દહોમ. Story X. વારતા દસમી.

شرط શર્ત Condition કબુલાત.

بازي બાજી A game રમત ; દાવ.

(یافتن) نیابم નયાબમ I do not get હું નહિ મેળવું.

بازي نیابم બાઝીનયાબમ I don't win the game હુ આ દાવ નહિ જીતું.

آثار આસાર Seer સેર.

گوشت ગોસ્ત Flesh માંસ ; ગોસ.

اندام અનદામ Body શરીર.

(تراشیدن) بتراش બેતરાશ Cut કાપ.

مدعي મોદ્અી The claimant દાવો કરનાર.
ایفا ઈફા Fulfilment બજા લાવવું.
(معاف کردن) معاف کن મઆફકુન્ Forgive માફ કર.
(برہم شدن) برہم شد બરહમ્શોદ્ Became angry ગુસ્સે થયો.
اندک અનદક્ A little થોડો.
زیاده ઝીઆદેહ્ More વધારે.
P. میتوا ند A. توا ند (توانستن) نتوانست નતવાનેસ્ત્ Could not (do) નહિ (કરી) શક્યો.

حکایت یازدهم હેકાયેત યાજદહોમ. Story XI.
વારતા અગીઆરમી.

برادر બેરાદર્ Brother ભાઈ.
مفلس મોફલેસ્ Poor ગરીબ.
راه રાહ્ Way રસ્તો.
پر પોર્ Full ભરેલી.
زر ઝર્ Gold સોનું.
پاره પારેહ્ Piece કટકો.
لعل લઅલ્ Ruby લાલ.
(یافتن) یافتند યાફતન્દ Found મળ્યું.
خورد ખોર્દ Younger નાનો.
غرض ગરઝ્ Object મતલબ.
P. حاصل میشود A. حاصل شود In. (حاصل شدن) حاصل شد હાસલ્શોદ્ Is obtained પુરી પડી.
حالا હાલા Now હવે.
بزرگ બોઝોર્ગ Elder મોટો.
سیر સૈર્ Travel મુશાફરી.
جهان જેહાન્ World દુન્યા.
قسمت કેસ્મત Division ; part હિસ્સા ; ભાગ.
کلان કલાન્ Elder મોટો.

حصه હેસ્સે Share ભાગ; હિસ્સો.
مگر મગર But; except સિવાય.
سال સાલ Year વરસ. [પુછ્યું.
(P. مي پرسد A. پرسد In. (پرسيدن) پرسيد પોરસીદ Asked
چه ચેહ What શું.
تنبيه તમ્બીએહ Punishment ઠપકો; શિક્ષા.
(آغاز کردن) آغاز کرد આગાઝકર્દ Commenced શરૂ કીધા.
باز نمود બાઝનમુદ Repeated બ્યાન કીધું.
شوهر શૌહર Husband ખાવીંદ; ધણી.
كسي કસી Any one કોઈ.
حاضر હાઝર Present હાજર.
اندكي અનદકી A little થોડાક.
نقد નકદ Money પૈસા.
گواهي ગવાહિ Evidence સાક્ષી.
گريان ગેરીઆન Weeping રડતી.
چرا ચેરા Why શાને માટે.
بخوبي બેખુબી Exactly બરાબર; વાજબી.
گواهان ગવાહાન Witnesses સાક્ષીઓ.
(جدا كردن) جدا كرد જોદાકર્દ Separated જુદા કીધા
موم મૂમ Wax મીણ.
بصورت બેસુરત According to the shape આકાર માફક.
P. مي سازد A. بسازد In. (ساختن) بسازيد બેસાઝીદ
Prepare; make બનાવો.
يكسان યકસાન Equal; similar સરખા.
مختلف મોખતલેફ Contrary ઉલટા.
گاهي ગાહી Any time કોઈ વખતે.
چگونه ચેગુનેહ How કેમ.
P. اقرار ميكند A. اقرار كند In. (اقرار كردن) اقرار كرد
એક્રારકર્દ Confessed કબુલ કીધું.

عتاب અતાબ્ Anger ગુસ્સો.
(دہانیدن) دہانید દહાનીદ્ Caused to be given અપાવ્યો.

حکایت دوازدہم હેકાયતે દુવાજદહોમ. STORY XII. વારતા બારમી.

جواني જવાની A youth એક જવાન.
پیرمردي પીરમર્દી An old man એક બુઢો માણસ.
صد સદ્ Hundred સો.
(انکار کردن) انکار کرد એનકારકર્દ Denied નામુક્કર ગયો
(دادن) ندادهٔ નદાદેઈ Thou hast not given તે નથી આપ્યા.
P. ظاہر میںنماید A. ظاہر نماید In. (ظاہر نمودن) ظاهر نمود
ઝાહેરનમુદ્ Declared જાહેર કીધું.
بتو બેતો To thee તને
گواه ગવાહ્ Witness સાક્ષી.
سوگند સૌગંદ. Oath સોગંદ.
گریان ગેરીઆન Weeping રડતો.
هیچ હીચ્ Any કાંઈ, કશી.
باک બાક્ Fear ધાસ્તી.
نیست નીસ્ત્ Has not નથી.
بارها બારહા Many times ઘણીક વખત.
آنوقت આનવકત્ That time જે વખત.
کجا કોજા Where કયાં.
(نشستہ بودن) نشستہ بودی નિશિસ્તાહબુદી Thou wast sitting તું બેઠો હતો.
زیر ઝીર્ Under નીચે; હેઠળ.
درختي દેરખ્તી A tree એક ઝાડ.
گواه تست ગવાહેતોસ્ત્ Is thy witness તારો શાહેદ છે.
(تبسّم کردن) تبسّم کرد તબસ્સુમકર્દ Laughed હસ્યો.
مہر મોહર Seal મોહોર્.

البتہ અલબત્તેહ્ Of course અલબતાં.
بعد બઅદ After પછી.
ساعتي સાઅતી An hour એક કલાક.
P. میرسد A. رسد رسیده باشد રસીદેહ્બાશદ May have reached પુગો હશે.
P. میطلبد A. طلبد میطلبد મીતલબદ્ Calls બોલાવે છે.
غمگین ગમગીન્ Sorry દલગીર.
کدام કોદામ્ Which કયું.
(معلوم شدن) معلوم میشود મઅલુમ મીશવદ્ Is known માલમ પડે છે.
الزام અલ્‌જામ્ Confusion ગભરાટ.

حکایت سیزدہم હેકાયતે સીજદહોમ Story XIII.
વારતા તેરમી.

ماہي گیري માહીગીરી A fisherman એક મછીમાર.
ماہیان માહીઆન્ Fishes માછલીઓ.
دریا દરીઆ Sea દરીઓ.
P. میگیرد A. گیرد In. (گرفتن) گرفتي ગેરેફતી Used to catch પકડતો.
بازار બાઝાર્. Market બજાર.
P. مي فروشد A. فروشد In. (فروختن) فروختي ફરૂખ્તી Used to sell વેચતો.
زنده જેન્દેહ્ Living જીવતી.
خوب ખુબ્ Fine સારી.
(فروختن) بفروشم બેફરૂશમ્ I sell હું વેચું.
زیاده ઝીયાદેહ્ More વધારે.
فلوس ફલુસ્ Copper coins ઢોઢિયાં.
مصلحت મસ્લહત્ Advisable course ઘટતો માર્ગ.
(بردن) برم બરમ્ I may take હું લઈ જાઊં.

انعام એનઆમ્ Reward ઈનામ.
خوشنود ખુશનુદ્ Pleased ખુશી.
حاضر હાઝર્ Present હાજર.
گوش ગોશ Ear કાન.
ماهي માહી A fish એક માછલી.
اينقدر ઈનકદર્ This much આટલા બધા.
شرم શર્મ Shame શરમ.
زيرا كه ઝીરાકેહ Because કારણ કે.
نر નર્ Male નર.
يا યા Or અથવા.
ماده માદેહ્ Female માદા.
خنثي ખોનસા Hermaphrodite હીજડો. [હસ્યો.
P. خندد مي A. خندد In. (خنديدن) خنديد ખનદીદ Laughed

حكايت چهاردهم હેકાયતે ચેહારદહોમ. Story XIV.
વારતા ચઉદમી.

سوداگران સોદાગરાન્ Merchants સોદાગરો; વેપારીઓ.
اسپان અસ્પાન્ Horses ઘોડા.
(عرض نمودن) عرض نمودند અર્જનમુદન્દ્ Showed બતાવવામાં આવ્યા.
P. خرد مي A. خرد In. (خريدن) خريد ખરીદ્ Purchased ખરીદ કીધા.
دو لك દોલક્ Two lācs બે લાખ.
زياده ઝ્યાદેહ્ More વધારે.
قيمت કીમ્મત. Price કિમ્મત.
ملك મોલક્ Country દેશ.
باز બાઝ્ Again પાછા.
(آوردن) بياريد બેયારીદ્ Bring લાવજો.
(رخصت شدن) رخصت شدند રોખ્સતશોદન્દ Took leave રૂખસત લીધી.

حالت હાલત્ State હાલત.
خوشي ખુશી Pleasure ખુશી.
مستي મસતી Intoxication છાકટાપણું.
اسامي અસામી Names નામો.
جميع જમીઅ All બધા ; સર્વ.
احمقان અહમકાન્ Fools મૂર્ખો.
P. مينويسد A. نويسد In. (نوشتن) بنويس બેનવીસ Write લખો.
اوّل અવ્વલ્ First પેહેલું.
نامها નામહા Names નામો.
حضرت હઝરત Majesty સાહેબ.
بي ضامني બીઝામની Without security જામીન વગર.
اطلاع એત્તલાઅ Information ખબર.
مساكن મસાકેન્ Residence રેહેઠાણ.
(عنايت شدن) عنايت شد એનાયતશોદ્ Was bestowed
બક્ષીસ થયા, અપાયા.
علامت અલામત્ Sign નિશાની.
حماقت હમાકત Foolishness મૂર્ખાઈ.
دفتر દફતર Book દફતર ; ચોપડી. [હું કાઢી નાંખીશ.
(ماحو كردن) ماحو خواهم كرد મહવખાહમકદ્ I shall erase
آنجا આનજા There તે જગોએ.

حكايت پانزدهم હેકાયતે પાન્જદહોમ Story XV.
વારતા પંદરમી.

روزي રૂઝી One day એક દિવસ.
شاعري શાએરી A poet એક કવિ.
تقصيري તકસીરી A fault; a crime એક વાંક.
جلاد જલ્લાદ Executioner જલાદ.
(كشتن) بكش બેકોશ્ Kill માર.
لرزه લરઝેહ Trembling ધ્રુજરાં.

اندام અનદામ્ Body શરીર.
ندیمي નદીમી A courtier એક દરબારી.
نامردي નામરદી Cowardice હીચકારાપણું.
بیجگریست બીજેગરીસ્ત્ Is unmanliness બાયલાપણું છે.
این چنین ઈનચનીન્ This much એટલાબધા.
مردي મરદી Thou art a brave man તું મરદ છે.
تا તા That કે.
P. برخیزد مي A. برخیزد In. (برخاستن) برخیزم બરખી-
જમ I may get up હું ઉઠી જાઊં.
لطیفہ લતીફેહ્ Wit ટોચકો; તુકતો.
(معاف کردن) معاف کرد મુઆફકર્દ Pardoned માફ કીધો.

جکایت شانزدہم હેકાયતે શાંજદહોમ. Story XVI.
વારતા સોલમી.

کوزي કુઝી A humpbacked person એક ખુંધો.
پشت પોસ્ત્ Back પીઠ.
راست રાસ્ત્ Straight; proper આખી; સીધી.
(شدن) شود શવદ્ May become થાય
یا યા Or અથવા.
همچو હમચુ Like માફક.
کوز કુજ Hump; crooked ખુંધી; વાંકી.
P. گردد مي A. گردد In. (گشتن) گردد ગરદદ્ Become થાય.
(دیدن) مي بینند મીબીનન્દ્ They see તેઓ જોયેછે.

حکایت هفدهم હેકાયતે હફદહોમ Story XVII.
વારતા સતરમી.

هر روز હરરૂઝ્ Every day દરરોજ.
شش શેશ્ Six છ.
نان નાન્ Bread રોટલા.

P. خرد مي A. خرد In. (خريدن) ميخريد મીખરીદ્ Purchased ખરીદતો.

دوستي દુસ્તી A friend એક મિત્ર.

ازوي અઝવયે From him તેનાથી.

ناني નાની A loaf એક રોટલો.

P. دارد مي A. دارد (نگاه داشتن) نگاه ميدارم નેગાહમીદારમ I watch હું તપાસું છું.

(انداختن) مي اندازم મીઅન્દાઝમ I throw away હું ફેંકીદેઊંછું.

(واپس کردن) واپس ميکنم વાપસમીકુનમ I return હું પાછી આપુંછું.

قرض કર્ઝ Debt કરજ.

P. فهمد مي A. فهمد In. (فهميدن) نمي فهمم નમીફહમમ્ I do not understand હું સમજતો નથી.

صاف સાફ્ Clear ખુલ્લું.

(گفتن) بگو બેગુ Speak કહે; બોલ.

خوشدامن ખુશદામન Mother-in-law શાસુ.

مادر માદર Mother માતા.

پدر પેદર Father પિતા.

پسران પેસરાન્ Sons છોકરાઓ.

حکايت هجدهم હેકાયતે હુજદહોમ. Story XVIII. વારતા અઢારમી.

امير અમીર્ Nobleman અમીર.

تيمور لنگ તૈમુરલન્ગ્ Tamerlane તેમુરલંગ.

بهندوستان બેહેન્દુસ્તાન In India હિન્દુસ્તાનમાં.

P. رسد مي A. رسد In. (رسيدن) رسيد રસીદ્ Arrived આવ્યો.

مطربان મોતરબાન્ Singers ગવઈઆ.

بزرگان બોઝોર્ગાન્ Great men મહાન પુરૂષો.

كامل કામેલ Clever હુશીઆર.
مطربي મોતરબી A singer એક ગવૈયો.
نابينا નાંબીનાં Blind આંધળો.
سرود સરૂદ Song રાગ ; ગાણું.
دولت દૌલત Dolat માણસનું નામ.
دولت દૌલત Wealth દોલત.
هم હમ Also પણ ; બી.
كور કૂર Blind આંધળી.
لنگ લન્ગ Lame લંગડો.
بوي બુએ To him તેને.

حكايت نوزدهم હેકાયતે નુજદહોમ. Story XIX.
વારતા ઓગણીસમી.

طبيب તબીબ Doctor, physician વેદ.
شكم શેકમ Belly પેટ.
درد દર્દ Pain દરદ : દુઃખ.
دوا દવા Medicine દવા.
امروز એમરૂજ To-day આજે.
P. سوزد مي سوزد A. سوزن In. (سوختن) سوخته સુખ્તેહ Burnt બળેલી.
چشم ચશ્મ Eye આંખ.
اي અએ Oh! અરે! ઓ!
نسبت નેસ્બત Relation ; connection સંબંધ.
چشمت ચશ્મત Thy eye તારી આંખ.
درست દોરોસ્ત Right; good સારી.

حكايت بيستم હેકાયતે બીસ્તોમ. Story XX.
વારતા વીશમી.

شاعري શાએરી A poet એક કવિ.
(رنجيدن) رنجيد ; રન્જીદ Was grieved દલગીર થયો.

شمشیر શમ્શીર્ Sword તરવાર.
تا તા Until જાંહાં સુધી.
(آورده شدن) آورده شود આવર્દેહશવદ May be brought
લાવવામાં આવે.
سیلی ها સીલીહા Slaps તમાચા.
P. می زند A. زند In. (زدن) بزنید બેઝનીદ Strike મારો.
(تبسم نمودن) تبسم نمود તબસ્સોમ્ નમુદ Laughed હસ્યો.

حکایت بیست و یکم હેકાયતે બીસ્તોયકોમ. Story XXI. વારતા એકવીશમી.

توانگری તવંગરી A rich man એક તવંગર.
(مدح کردن) مدح کرد મદહકર્દ Praised વખાણ કીધી.
(هجو کردن) هجو کرد હજુકર્દ Spoke ill બદગોઈ કીધી.
دروازه દર્વાજેહ Door દરવાજો.
P. می میرد A. میرد In. (مردن) بمیری બેમીરી Thou
mayest die તું મરણ પામે.
مرثیه મર્સીયે Funeral song મરસીયો.

حکایت بیست و دوم હેકાયતે બીસ્તો દોવ્વોમ. Story XXII વારતા બાવીશમી.

خواب ખાબ્ Dream સ્વપ્નો.
تمام તમામ્ All સર્વ; બધા.
دندانها દન્દાન્હા Teeth દાંતો.
منجمی મોનજ્જમી An astrologer એક નજુમી.
تعبیر તઅબીર્ Interpretation સમજ.
اولاد અવલાદ્ Descendants કુટુંબ.
اقارب અકારબ્ Relation સગાંવહાલાં.

(مُردن) خواهند مُرد ખાહન્દ મોર્દ Will die મરણ પામશે.
خشم ખેશમ્ Anger ગુસ્સો.
قید کرد કૈદકર્દ Imprisoned કેદ કીધો.
زیادهتر જ્યાદેહતર Longer વધારે લાંબી.
P. زید A. می زید In. (زیستن) زیست خواهند زیست ખાહન્દ જીસ્ત
Will live જીવશે.
نکته નોક્તેહ્ Wit ટુચકો.

حکایت بیست و سوم હેકાયતે બીસ્તોસેવ્વોમ. Story XXIII. વારતા તેવીસમી.

مرتبه મરતબેહ્ Dignity મરતબો.
تهنیت તહનીઅત્ Congratulation મુબારકબાદી.
کیستی કીસ્તી Who art thou? તું કોણ છે?
دوست દુસ્ત્ Friend મિત્ર.
قدیم કદીમ્ Old જુનો.
ام અમ્ I am હું છઊં.
تعزیت તઅજીઅત્ Condolence દીલાસો.
کور કુર્ Blind આંધળો.

حکایت بیست و چهارم હેકાયતે બીસ્તોચેહારોમ. Story XXIV. વારતા ચોવીશમી.

جنگ જંગ્ War લડાઈ.
شکست શેકસ્ત્ Defeat હાર
فوج ફૌજ્ Army લશકર.
اسباب અસબાબ્ Baggage સરસામન.
سر સર્ Head માથું.
منزل મનજલ્ Destination મથક.

قدری કદ્રી A little થોડાક.
برنج બેરન્જ્ Rice ચોખા.
P. پزد می پزد A. پزد In. (پختن) بپز બેપજ્ Cook રાંધ ; પકાવ.
گرسنه ગોરસનેહ્ Hungry ભુખ્યો.
سبو સબુ An earthen pot હાલ્લું.
آتش આતશ્. Fire આતસ.
دور દુર્ Far; at a distance વેગળો.
سگی સગી A dog એક કુતરો.
غصه ગોસ્સેહ્ Angry ગુસ્સે.
احمق અહમક્ Fool મુરખ.
(خند ه کردن) خنده کردی ખન્દેહકરદી Thou didst laugh [તું હસ્યો.
سبب સબબ્ Reason કારણ.
چیست = چه است ચીસ્ત્ What is શું છે ?
خاموش ખામુશ્ Quiet મુંગો.
P. ماند می ماند A. ماند In. (ماندن) ماند માન્દ્ Remained [રહ્યો.
تازیانه તાજીયાનેહ્ Whips ચાબકા.
شکار શેકાર્ Hunting શિકાર.
صد સદ્ Hundred સો.
شتر શોતોર્ Camel ઊંટ.
اسباب અસ્બાબ્ Goods માલ ; સામન.
باورچی خانه બાવરચીખાનેહ્ Cook-room બબરચીખાનું
همراه હમ્રાહ્ Together સાથે.
امروز એમ્રૂજ્ To-day આજે.
مشت મોશ્ત્ Handful મુઠીભર.
هم હમ્ Also પણ.
P. میگزارد A. گزارد In. (گزاشتن) نگزاشت નગોજાસ્ત્ Did not leave નહીં છોડ્યા.
عذر ઓઝ્ર્ Pardon માફ.
تقصیرات તક્સીરાત્ Faults વાંક ; તકસીર.

. حکایت بیست و پنجم ‌ હેકાયતે બીસ્તોપનજોમ.

STORY XXV. વારતા પચીશમી.

مرغي મોરગી A bird એક પક્ષી.

درختي દેરખ્તી A tree એક ઝાડ.

حاضران હાજેરાન Those who were present જેઓ હાજર હતા તેઓ.

تير તીર Arrow તીર.

كمان કમાન Bow કમાન.

P. خطا ميكند A. خطا كند In. (خطاكردن) خطا كرد ખતાકર્દ Missed the aim નેમ ચુકીગયો. [ગયું.

P. مي پرد A. پرد In. (پريدن) پريد પરીદ Flew away ઉડી

خجل ખજેલ Ashamed શરમીંદો.

دفع દફઅ Avoidance દૂર

خجلت ખેજલત Shame શરમ.

جان જાન Life જીંદગી.

رحم રહમ Mercy દયા.

قصدا કસ્દન Intentionally ધારણાથી; જાણીજોઈને.

حکایت بیست و ششم હેકાયતે બીસ્તોશેશોમ.

STORY XXVI. વારતા છવીશમી.

طوطي તુતી A parrot એક પોપટ. [પાળ્યો.

P. مي پرورد A. پرورد In. (پروردن) پرورد પરવર્દ Brought up

زبان ઝબાન Language ભાષા.

پارسي પારસી Persian ફારસી.

P. مي آموزد A. بياموزد In. (آموختن) آموخت આમુખ્ત Taught શીખવ્યું.

جواب જવાબ Answer જવાબ.

چه ચેહ What શું.

شک શક્ Doubt શક.
روزي રૂઝી One day એક દિવસ.
بازار બાઝાર્ Market બજાર.
P. ميفروشد A. فروشد In. (فروختن) ફરૂખ્તન્ To sell વેચવાને
برد બોર્દ્ Carried લઈ ગયો.
قيمت કીમ્મત્ Price કિમ્મત.
ظاهر نمود (ظاهر نمودن) ઝાહેરનમુદ્ Declared જાહેર કીધી.
مغلي મોગલી A Mogul એક મોગલ.
لايق લાયક્ Fit, worthy લાયક.
خوشنود ખુશ્નુદ્ Pleased ખુશી.
P. مي خرد A. خرد In. (خريدن) خريد ખરીદ્ Purchased ખરીદ કીધો.
شرمنده શરમન્દેહ્ Ashamed શરમીંદો.
پشيمان પશીમાન્ Penitent પશીમાન.
P. مي گردد A. گردد In. (گرديدن) گرديد ગર્દીદ્ Became [થયો.
حماقت હમાકત્ Folly મુરખાઈ.
تبسم તબસ્સોમ્ Laughter હસવું.
آزاد كرد (آزاد كردن) આઝાદ્કર્દ્ Set free છુટો કીધો.

حكايت بيست و هفتم હેકાયતે બીસ્તોહફતોમ.
STORY XXVII. વારતા સતાવીસમી.

مع મઅ With સાથે.
شاهزاده શાહ્ઝાદેહ્ Prince શાહજાદો
هوا હવા Air; weather હવા ; ઋતુ.
P. ميشود گرم A. شود گرم In. (گرم شدن) گرم شد ગર્મ્શોદ્ Became hot ગરમ થઈ.
لباده લબ્બાદેહ્ Overcoat ડગલો ; પેહેરણ
دوش દુશ્ Shoulder ખાંધ.

مسخره મસ્ખરેહ Jester મશ્કરો.
بار બાર્ Burden બોજે.
خر ખર્ Ass ગધેડો.

حکایت بیست و هشتم હેકાયતે બીસ્તોહશતોમ
STORY XXVIII. વારતા અઠાવીસમી.

دانشمندي દાનેશમન્દી A wise man એક દાનાવ.
مسجدي મસ્જદી A mosque એક મસીદ.
P. میگوید A. گوید In. (وعظ گفتن) وعظ میگفت વઅઝ્મીગોફત્ Preached વાએઝ કરતો.
مجلس મજ્લેસ્ Assembly; concourse ટોળું; મંડળી.
P. میگرید A. گرید In. (گریستن) میگریست મીગેરીસ્ત્ Was weeping રડતો હતો.
اثر અસર્ Effect અસર.
چگونه ચેગુનેહ્ Of what sort કેવી તરેહનું.
(گریستن) میگرئي મીગેરીઈ Dost thou weep? તું રડેછે?
بلکه બલ્કેહ્ But પણ.
خصي ખસી A goat એક બકરો.
P. دوست مي دارد A. دوست دارد In. (دوست داشتن) دوست میداشتم દુસ્તમીદાસ્તમ્ I loved હું ચાહતો.
پیر પીર્ Old બુઢો.
(مردن) مرد મોર્દ્ Died મરી ગયો.
ریش રીશ્ Beard દાઢી.
P. مي جنبد A. جنبد In. (جنبیدن) مي جنبد મીજોમ્બદ Shakes હાલેછે.
(یاد آمدن) یاد مي آید યાદ્મીઆયદ્ Comes to recollection યાદ આવેછે.
دراز દેરાઝ્ Long લાંબી.

حکایت بیست و نہم હેકાયતે બીસ્તોનહોમ Story XXIX.
વારતા ઓગણતીશમી.

دستار દસ્તાર્ Turban પાઘડી.
P. میگریزد A. گریزد In. (گریختن) گریخت ગોરીખ્ત્
Ran away નાહાસી ગયો.
گورستان ગુરસ્તાન્ Church-yard મસાણ ; ઘોર.
باغ બાગ઼ Garden બાગ.
نیز નીઝ્ Also પણ ; બી.
آخر આખર્ At length છેવટે.
سبب સબબ્ Reason કારણ.

حکایت سي ام હેકાયતે સીરઓમ Story XXX.
વારતા તીસમી.

وزیر વઝીર્. Minister વઝીર.
خرما ખોર્માં Date ખજુર.
تخم તોખ્મ્ Stones ઠળીઆ.
بعد બઅદ્ After પછી.
خوار ખ્વાર્ Glutton એઢી ; ખાધરો.
هستي હસ્તી Thou art તું છે.
جهان پناه જેહાન્પનાહ્ Shelter of the world; hence, majesty જેહાનનો છાયો, એટલે પાદશાહ.
P. مي گذارد A. گذارد In. (گذاشتن) گذاشتند ગોઝાસ્તન્દ્
Have left છોડ્યો છે.

حکایت سي و یکم હેકાયતે સીઓયેકુમ Story XXXI.
વારતા એકત્રીસમી.

اسکندر એસ્કન્દર્ Alexander સેકંદર.
حاضران હાજેરાન્ Those present જેઓ હાજર હતા તે.
کاهي ગાહી Any time કોઈ વખતે.

(محروم کردن) محروم نکردم મહરૂમ્ નકર્દમ્ I have not disappointed મેં નાઉમેદ કીધા નથી.
هرکس હરકસ્ Any one કોઈ શખસ.
هرچه હરચેહ્ Whatever કાંઈ પણ. [માંગ્યું.
P. مي خواهد A. خواهد In. (خواستن) خواست ખાસ્ત્ Asked.
P. عرض ميكند A. عرض كند In. (عرض كردن) عرض كرد અર્જકર્દ Requested અરજ કીધી.
خداوند ખોદાવન્દ Lord સાહેબ.
يكدرم યકદેરમ્ One Direm (coin) એક દીરમ. [છે.
مرا دركارست મરા દરકારસ્ત્ I am in need of મને ગરજ
محقر મુહક્કર્ Trivial નજીવી. [ભરેલું છે.
بي ادبيست બીઅદબીસ્ત્ Is disrespectful અમર્યાદા
ملكي મોલ્કી A kingdom એક રાજ; એક મુલક.
سوال સવાલ્ Question સવાલ.
كم કમ્ Less; under ઓછો.
مرتبه મરતબેહ્ Dignity મરતબો, ઓહ્દો.
زياده ઝિયાદેહ્ More; above વધું.
بيجا બીજા Out of place; absurd અણઘટતા
لاجواب લાજવાબ્ Answerless જવાબ વગરનાં.

حكايت سي و دوم હેકાયતે શીયો દોવોમ STORY XXXII.

વારતા બતરીશમી.

مسخرهٔ મસખરેઈ A jester એક મશ્કરો.
P. مي رنجد A. رنجد In. (رنجيدن) برنجيد બેરન્જીદ્ Was grieved દલગીર થયો.
زير ઝીર્ Under; below નીચે; હેઠળ
پاي પાયે Foot પગ.
فيل ફીલ્ Elephant હાથી.
شور શુર્ Noise ઘોંગાટ.

اي અયે Oh! અએ!

خداوند ખોદાવન્દ્ Lord સાહેબ.

ضعيف ઝઈફ્ Weak દુબળો.

لايق લાયક્ Fit લાયક.

نيستم નીસ્તમ્ I am not હું નથી.

صعوه સઅ્વેહ્ Sparrow ચલ્લી.

وزير વઝીર્ Minister વજીર; પ્રધાન.

زيرا كه ઝીરા કેહ્ Because કારણ કે.

فربه ફરબેહ્ Fat ઢોંગો; માતો.

استخوانها ઓસ્તખાન્હા Bones હાડકાં.

P. خلد مي A. خلد In. (خليدن) نخواهد خليد નખાહદ્ખલીદ
Will not prick ખુંચશે નહિ.

(تبسم كردن) تبسم كرد તબસ્સોમ્કર્દ્ Laughed હસ્યો.

حرامزاده હરામ્ઝાદેહ્ Ill-born હરામજાદો.

وگرنه વગરનેહ્ Or else નહીતો કે.

نيز નીઝ્ Also પણ; બી.

بلا બલા Calamity આફત; દુઃખ.

شفاعت શફાઅત્ Intercession ભલામણ.

(معاف كردن) معاف كرد મઆફ્કર્દ્ Pardoned માફ કીધું.

خلعت ખલ્અત્ Robe પોશાક; ઝભો.

حكايت سي و سيم હેકાયતે સીઓશીયોમ. STORY XXXIII. વારતા તેતરીશમી.

شيري શીરી A tiger એક વાઘ.

تصوير તસ્વીર્ Picture ચિત્ર.

P. بيند مي A. بيند In. (ديدن) مي بيني મીબીની Dost
thou see? તું જોયછે?

شجاعت શુજાઅત્ Fortitude બાહાદુરી.

انسان એન્સાન્ Man માણસ.

(تابع کردن) تابع کرده است તાબેઅ્કર્દેહ અસ્ત્. Has overpowered; has subdued. તાબે કીધો છે.

مصور મોસ્વ્વેર્ Painter. ચીતરનાર.

حکایت سی و چهارم હેકાયતે સીઓ ચેહારોમ. STORY XXXIV. વારતા ચોતરીશમી.

نویسنده નવીસન્દેહ A writer એક લખનાર.

خطی ખતી A letter એક કાગળ. [Write લખો.

P. می نویسد A. بنویسد In. (نوشتن) بنویس બેનવીસ

درد દર્દ Pain દુઃખ.

جائی જાઈ A place એક જગા.

فرستادن ફેરેસ્તાદન્ To send મોકલવાને.

(عذر کردن) عذر میکنی ઓઝ્રમીકુની Thou bringest an excuse તું બાહાનું કાઢેછે.

(طلبیده شدن) طلبیده می شوم તલબીદેહ મી શવમ્ I am called મને બોલાવેછે.

P. می خواند A. خواند خواندن ખાનદન્ To read વાંચવાને.

حکایت سی و پنجم હેકાયતે શીયો પનજોમ. STORY XXXV. વારતા પાંતરીશમી.

مردی મર્દી A person એક માણસ.

بیگانه બીગાનેહ્ Stranger પારકો.

احمق અહ્મક્ Fool મૂર્ખ.

راز રાઝ્ Secret ભેદ; છુપી મતલબ.

چرا ચેરા Why શાને માટે.

چگونه ચેગુનેહ્ How કેમ.

P. میکند معلوم A. معلوم کند In. (معلوم کردن) معلوم کردی મઅ્લૂમ્ કર્દી Didst thou come to know? માલમ પડયું?

حکایت سي و ششم હેકાયતે સીયોશેશોમ. STORY XXXVI.
વારતા છતરીશમી.

روزي રૂઝી One day એક દિવસ.
باز બાઝ્ A hawk એક બાજ પક્ષી.
خروسي ખરૂસી A cock એક મરઘો.
بيوفا બીવફા Ungrateful; faithless બેવફા; નીમકહરામ.
هستي હસ્તી Thou art તું છે. [Bring up પાલેછે.
P. مي پرورد A. پرورد In. (پروردن) پرورند મીપરવરન્દ.
P. مي سازد A. سازد In. (ساختن) مي سازند મીસાઝન્દ
Prepare બનાવેછે. [Thou fleest તું નાસેછે.
P. مي گريزد A. گريزد In. (گريختن) مي گريزي મીગોરીઝી
اگرچه અગરચેહ્ Although જો કે.
مرغ મોર્ગ Bird પક્ષી.
جنگلي જનગલી Of desert; wild જંગલનું.
چند ચન્દ્ Several કેટલાક.
طعمه તોઅમેહ Food ખોરાક.
شکار શેકાર Hunt; chase શિકાર. [એટલું દૂર.
هرچند دور હરચન્દ્ દૂર Whatsoever distance ગમે.
P. مي روم A. رود In. (رفتن) ميروم મીરવમ્ I go હું જાઊંછું. [called મંને બોલાવેછે.
(طلبيده شدن) طلبيده ميشوم તલબીદેહ્ મી શવમ્ I am
سيخ સીખ્ Spit સીક.
خروسان ખરૂસાન્ Cocks મરઘા.
کباب કબાબ્ Roasted meat ball કવાબ.
آتش આતશ્ Fire આતશ.
بريان બેર્યાન્ Roasted ભુંજાતા.
دور દૂર Far; distant આઘે; દૂર.
P. مي بيند A. بيند (ديدن) بيني બીની Thou seest તું જોયછે.
لاجواب લાજવાબ Answerless. જવાબ વગરના.

حکایت سي و هفتم **હેકાયતે સીયોહફતોમ** STORY XXXVII.

વારતા ૩૭ મી.

مصاحب મોસાહેબ્ Companion સોબતી.
موي મુઈ Hairs વાળ; બાલ.
ریش રીશ Beard દાઢી. [ચુંપતો હતો.
P. میکند A. کند In. (کندن) میکند મીકન્દ્ Was plucking
بار બાર્ Time વખત.
سیاست સીયાસત્ Punishment સજા.
مهربان મેહેરબાન્ Kind માયાળુ.
P. میگردد A. گردد In. (گشتن) گردید ગરદીદ્ Became થયો.
در همین است દરહમીન્ અસ્ત Is in the same એમાંજ છે.

حکایت سي و هشتم **હેકાયતે સીયોહસ્તોમ** STORY XXXVIII.

વારતા ૩૮ મી.

زشت روي ઝેશ્તરૂઈ An ugly-faced man એક ખરાબ દેખાવનો (માણસ.)
طبيب તબીબ્ Doctor વૈદ.
زشت ترين ઝેશ્ત્ તરીન્ Worst ઘણોજ ખરાબ.
دملي દોમ્મલી A boil એક ગુમડું.
دوا દવા. Medicine દવા.
P. نظرميكند A. نظر كند In. (نظر کردن) نظر کرد નઝર્ કર્દ્ Looked at નજર કીધી.
دروغ દરૂગ Lie; falsehood જુઠું.
هيچ હીચ Any કાંઈ.

حکایت سي و نهم **હેકાયતે સીયોનહોમ** STORY XXXIX.

વારતા ૩૯ મી.

نوكر નોકર Servant ચાકર. [કાઢતાંજ.
علي الصباح અલસ્સબાહ્ Early in the morning પોહર
زاغ ઝાગ Crow કાગડો.

(دیدن) بینی બીની Thou' seest તું જોયછે.
(خبرکردن) خبرکن ખબરકુન Inform ખબર કરજે.
شگون શેગુન Omen સુકન.
نیک નીક Good સારા.
P. می یابد A. یابد In. (یافتن) خواهم یافت ખાહમયાફત I will obtain મને મળશે.
تمام તમામ All આખો; બધો.
P. میگذرد A. گذرد In. (گذشتن) خواهد گذشت ખાહદગોઝસ્ત Will pass ગુજરસે.
القصه અલકેસ્સેહ In short ટુંકામાં.
یکجا યક્જા One place એક જગો.
صاحب સાહેબ Master ધણી.
بیرون બીરૂન Out બાહેર.
P. میپرد A. پرد In. (پریدن) پریده بود પરીદેહબુદ Had fled ઉડી ગયો.
غصه ગોસ્સેહ Angry ગુસ્સે.
تازیانه તાઝિયાનેહ Whips ચાબકા.
زدن گرفت ઝદનગેરેફત Began to strike મારવા મંડયો.
همان وقت હમાન વક્ત The same time તેજ વખત.
دوستی દૂસ્તી A friend એક મિત્ર.
طعام તઆમ Food ખાણું. [તને મળ્યું હતે.
(یافتن) می یافتی મીયાફતી Thou wouldst have obtained
آنچه આનચેહ What જે કાંઈ.

حکایت چهلم હેકાયેતે ચેહેલોમ. STORY XL. વારતા ૪૦ મી.
هرگاه હરગાહ Whenever જ્યારે.
بگورستان બગૂરસ્તાન To the churchyard. મશાણ તરફ.
چادر ચાદર Sheet ચાદર.
سر સર Head માથું.

روي રૂઈ Face ચેહેરો.
مردگان મોર્દેગાન્ Dead (persons) મરણ પામેલા.
دوا દવા Medicine દવા.
P. مي ميرد A. ميرد In. (مردن) مرده اند મોર્દેહ્અન્દ્
Have died મરણ પામ્યા છે.

حكايت چهل و يكم હેકાયતે ચેહલો યેકોમ Story XLI.
વારતા ૪૧ મી.

ظالم ઝાલેમ્ Oppressive; tyrannic જુલમગાર.
تنها તનહા Alone એકલો.
شهر શેહેર્ City શેહેર.
بيرون બીરૂન્ Out બાહાર.
زير ઝીર્ Under; beneath હેઠળ.
ملک મોલ્ક્ Country દેશ.
چگونه ચેગુનેહ્ Of what kind કેવી જાતનો.
عادل આદેલ્ Just ઈન્સાફી.
P. شناسد A. مي شناسد In. (شناختن) مي شناسي મીશનાસી Dost thou know તું ઓળખેછે.
منم = من هستم મનમ્ I am હું છઉં.
سلطان સોલ્તાન્ King, monarch રાજા; શેહેનશાહ.
P. ترسد A. مي ترسد In. (ترسيدن) ترسيد તરસીદ્ Feared બીધો.
(دانستن) ميداني મીદાની Dost thou know તું જાણેછે.
پسر પેસર્ Son છોકરો.
فلان ફોલાન્ Such ફલાણો. [હું છઉં.
سوداگرم = سوداگر هستم સોદાગારમ્ Merchant; I am વેપારી;
هرماه હરમાહ્ Every month હર મહીને.
ديوانه દીવાનેહ્ Mad ઘેલો. [થાઉંછું.
P. مي شود A. شود In. (شدن) مي شوم મીશવમ્ I become હું

امروز એમરૂઝ્ To-day આજે.

P. مي خندد A. خندد In. (خنديدن) خنديد ખનદીદ્ Laughed હસ્યો.

حکایت چهل ودوم હેકાયતે ચેહલો દોવ્વોમ. Story XLII. વારતા ૪૨ મી.

شاعري શાએરી A poët એક કવિ.

توانگري તવાનગરી A rich (man) એક તવંગર (માણસ).

P. مي ستايد A. ستايد In. (ستودن) ستود સેતુદ્ Praised વખાણ કીધી.

خوشنود ખુશનુદ્ Pleased ખુશી.

نقد નકદ્ Money પૈસા.

نيست નીસ્ત Is not નથી.

غله ગલ્લેહ્ Corn અનાજ.

فردا ફરદા To-morrow આવતી કાલે. [હું આપીશ.

P. ميدهد A. دهد In. (دادن) بدهم બેદેહમ્ I will give

فجر ફજર્ Morning સવાર.

ديروز દીરૂઝ્ Yesterday ગઈ કાલ.

وعده વઅદેહ્ Promise વાએદો; કબુલાત.

دادن દાદન્ To give આપવાને.

عجب અજબ્ Egregious; strange અજબ તરેહનો.

حالا હાલા Now હવે.

حکایت چهل وسوم હેકાયતે ચેહલો સેવ્વોમ Story XLIII. વારતા ૪૩ મી.

تقصير તકસીર્ Crime ગુનાહ; વાંક.

حبشي હબશી Negro સિદ્ધી.

کوتوال કુતવાલ્ Magistrate કોતવાળ.

درويش દરવીશ્ Dervish; fakir દરવીશ.

(سياه کردن) سياه کنيد સીયાહ્કુનીદ્ Blacken કાળું કર.

P. میگرداند A. گرداند In. (گردانیدن) گردانید . ગરદાનીદ
• Cause to walk ફેરવો.
نصف નેસ્ફ Half અરધું.
وگرنه વગરનેહ Or else નહી તો.
(معاف کردن) معاف کرد મઆફકર્દ Pardoned માફકીધું

حکایت چهل و چهارم હેકાયતે ચેહલો ચેહારોમ Story XLIV. વારતા ૪૪ મી.

نابینائي નાબીનાઈ A blind (man) એક આંધળો (પુરૂષ).
شب શબ Night રાત્ર.
تار તાર Dark અંધારી.
چراغ ચેરાગ Lamp બતી.
دست દસ્ત Hand હાથ.
سبو સબૂ Earthen pot કુંજો.
دوش દૂશ Shoulder ખાંધ.
بازار બાઝાર Market બજાર.
ازوي અઝવયે From him તેનાથી.
روز રૂઝ Day દિવસ.
چشم ચશ્મ Eye આંખ.
يكسان યકસાન Equal; similar સરખા; બરાબર.
فايده ફાયદેહ Advantage ફાયદો.
چراست = چيست ચીસ્ત What is શું છે.
براي تواست = برايتست બરાયેતોસ્ત Is for thee તારે માટે છે.
P. مي شكند A. شكند (شكستن) نشكني નશ્કની Thou mayst not break તું ભાંજે નહી.

حکایت چهل و پنجم હેકાયતે ચેહલો પંજોમ. Story XLV. વારતા ૪૫ મી.

درويشي દરવીશી A dervish એક દરવીશ.
دكان દોકાન Shop દુકાન.

بقالي બક્કાલી A grocer એક ગાંધી.
P. مي خرد A. خرد خريدن ખરીદન To purchase ખરીદવું.
شتابي શેતાબી Haste ઉતાવળ.
دشنام દોશ્નામ્ Abuse ગાળ.
خشم ખશ્મ્ Anger ગુસ્સો.
پاپوشي પાપુશી A shoe એક ખાસડું.
نالش નાલેશ્ Complaint ફરીયાદ.
چرا ચેરા Why શા માટે.
اي درويش અએદર્વીશ્ Oh! Dervish અરે, દરવીશ.
بزرگ બોઝોર્ગ્ Great મોટો.
فقير ફકીર Beggar ફકીર.
برو બેરો Go જા.
هشت હશ્ત્ Eight આઠ.
آنه આનેહ્ Annas આના.
سزا સજા Punishment સજા.
روپيه રૂપૈયેહ Rupee રૂપીઓ.
جيب જીબ Pocket ખીસું.
(برآوردن) برآورد બરઆવર્દ Took out કાઢ્યો.

حكايت چهل و ششم હેકાયતે ચેહલો શેશોમ Story XLVI. વારતા ૪૬ મી.

نقاشي નક્કાશી A painter એક ચીતારો.
پيشه પીશેહ્ Profession ધંધો.
طبابت તબાબત્ Doctorship વૈદુ.
(آغازكردن) آغاز كرد આગાજ્ કર્દ્ Commenced સરૂ કીધો.
وطن વતન્ Native country સ્વદેશ.
خاك ખાક્ Dust ધૂળ. [ઢાંકી નાંખેછે.
P. ميپوشد A. پوشد In. (پوشيدن) مي پوشد મીપુશદ્ Covers

حکایت چہل و هفتم **હેકાયતે ચેહલો હફતોમ** Story XLVII. **વારતા ૪૭ મી.**

مسکین મેસ્કીન Poor ગરીબ.
توانگری તવાનગરી A rich (man) એક તવંગર (માણસ).
میان મીયાન Between વચે.
وجب વજબ Span બીલ્લસ.
زیادہ ઝિયાદેહ More વધારે.
تفاوت તફાવત Distance તફાવત; છેટું.
برهم شد (برهم شدن) બરહમ શોદ Became angry ગુસ્સે થયો.
ترش તોર્શ Sour ખાટું.
میان મીઆન Between વચ્ચે.
خر ખર Ass ગધેડું.
بقدر બેકદર. In proportion પ્રમાણમાં.
جواب જવાબ. Answer જવાબ.
خجل ખજેલ Ashamed શરમીંદો.
P. عذر میںماید A. عذر نماید In. (عذر نمودن) عذر نمود
ઓઝર નમૂદ Asked pardon માફ માગી.

حکایت چہل و هشتم **હેકાયતે ચેહલો હશ્તોમ** Story XLVIII. **વારતા ૪૮ મી.**

لایق લાયક Fit; worthy લાયક; સજાવર.
اینکار ઈનકાર This work આ કામ.
نیم નયમ I am not હું નથી.
آنچہ આનચેહ Whatever જે કાંઈ.
P. معذورمیدارد A. معذور دارد In. (معذورداشتن) معذور دارید
મઅઝૂર દારીદ Excuse માફ કરો; બાતલ રાખો.
دروغ گو દરૂગગુ Liar જુઠા.
مصلحت મસલહત Good; advisable thing સલાહકારક.
نیست નીસ્ત Is not નથી.
عذر ઓઝર Excuse બચાવ.

حکایت چہل و نہم હેકાયેતે ચેહલો નહોમ Story XLIX.
વારતા ૪૯ મી.

امیری અમીરી A nobleman એક અમીર.
میخ મીખ્ Nail ખીલો.
تیر તીર્ Arrow તીર.
تیر اندازان તીર અન્દાઝાન Archers તીર અંદાજ઼ે.
حاضر હાઝેર Present હાજર.
فقیری ફકીરી A Fakir એક ફકીર.
سوال کرد (سوال کردن) સવાલ્ કર્દ્ Begged (ભીખ) માગી.
کمان કમાન્ Bow કમાન.
P. میزند A. زند In. (زدن) بزن બેઝન્ Strike માર.
پرتاب کرد પર્તાબ્ કર્દ્ Discharged નેમ ટાંકી.
اتفاقا એત્તફાકન્ Accidentally અચાનક.
خوشنود ખુશનૂદ્ Pleased ખુશી.
صد روپیہ સદ્ રૂપીએ Hundred rupees સો રૂપીઆ.
رخصت کرد (رخصت کردن) રોખ્સત્ કર્દ્ Dismissed રજા આપી.
روی درهم کشید રૂઇ દરહમ્ કશીદ્ Became angry ગુસ્સે થયો.

حکایت پنجاهم હેકાયેતે પન્જા હોમ Story L.
વારતા ૫૦ મી.

شبی શબી One night એક રાત.
کتابی કેતાબી A book એક ચોપડી.
هر کہ હર્કેહ્ Whosoever જે કોઇ.
سر સર્ Head માથું.
خورد ખોર્દ્ Small નાહાનું.
ریش રીશ્ Beard દાઢી.
دراز દેરાઝ Long લાંબી.
بزرگ کردن બોઝોર્ગ કર્દન્ To enlarge મોટું કરવું.
کوتاه કૂતાહ્ Short ટુંકી.
مقراض મેક઼રાઝ્ Scissors કાતર.

(تلاش کردن) تلاش کرد તલાશ્ કર્દ્ Searched શોધી.
ناچار નાચાર્ Helplessly નાચારીએ.
نیم નીમ્ Half અરધી.
چراغ ચેરાગ્ Lamp દીવો.
موي મુઈ Hair વાળ.
شعله શોઅ્લેહ Flame બળતું. [છોડી દીધી.
P. میگذارد A. گذارد (گذاشتن) گذاشت ગોઝાસ્ત્ Left off
همه હમેહ્ All બધી.
(سوختن شدن) سوختن شد સૂખતેહ્ શોદ્ Was burnt બળીગઈ.
هرچه હરચેહ્ Whatever જે કાંઈ.
باثبات رسید બેએસ્બાત્ રસીદ્ Was proved સાબેત થયું.

حکایت پنجاه و یکم હેકાયતે પન્જા હો યકોમ Story LI.
વારતા ૫૧ મી.

بام બામ્ Terrace અગાસી.
قصر કસર્ Palace મેહેલ.
زیر ઝીર્ Beneath હેઠળ.
دیوار દીવાર્ Wall દીવાલ.
(استادن) استاده એસ્તાદેહ્ Standing ઉભેલો.
مرغی મોરગી A bird એક પક્ષી.
بمن બેમન To me મને.
حضرت હજરત્ Lordship સાહેબ. [રમ્યો.
(شرط کردن) شرط کردم શર્ત કર્દમ્ I laid a wager હું શરત
بازی બાઝી Game દાવ.
مطبخ મતબખ્ Kitchen બાબરચીખાનું.
گوسپندی ગૂસ્પન્દી A goat એક બકરો.
این هم ઈનહમ્ This also આએ પણ.
نیز નીઝ્ Also પણ.
P. میکند A. قبول کند In. (قبول کردن) قبول کرد કબૂલ
કર્દ્ Accepted કબૂલ રાખ્યું.

بار બાર્ Time વખત.

تہی دست તોહીદસ્ત્ Empty-handed ખાલી હાથે.

دو هزار દૂહઝાર્ Two thousand બે હજાર.

بازی نیا فتم બાઝીનયાફતમ્ I did not win the game હું દાવ જીત્યો નહીં.

زر ઝર્ Money પૈસા.

قمار કમાર્ Gambling જુગાર.

P. میبازد A. بازد In. (باختن) مباز મબાઝ્ Don't play [ના રમતો.

حکایت پنجاه و دوم હેકાયેતે પન્જાહો દોવ્વોમ STORY. LII. વારતા ૫૨ મી.

خواب ખાબ્ Sleep ઊંઘ.

شیطان શઈતાન્ Satan સેતાન.

ملاقات کرد મોલાકાત્ કર્દ્ Visited મુલાકાત કીધી.

سیلی સીલી. A slap એક તમાચો.

ملعون મલઉન્ Accursed લીઆનત ભરેલો.

دشمن દોશ્મન્ Enemy દુશ્મન. (deceive ઠગવાને.

P. فریب میدهد A. فریب دهد فریب دادن ફરીબ્ દાદન્ To

دراز દરાઝ્ Long લાંબી.

P. بیدار میشود A. بیدار شود In. (بیدار شدن) بیدار شد બીદાર્ શોદ્ Awoke જાગી ઉઠ્યો.

حکایت پنجاه و سوم હેકાયતે પન્જાહો સેવ્વોમ STORY LIII. વારતા ૫૩ મી.

پیش પીશ્ Near નજદીક.

سوال સવાલ્ Question સવાલ.

اول અવ્વલ્ First પેહેલો.

خدا ખોદા God ઈશ્વર.

حاضر હાઝેર્ Present હાજર.

P. می نماید A. نماید (نمودن) بنمائی બેનમાઈ Show તું. [બતલાવ.

كجا કોજા Where ક્યાં.
دوم દુવ્વોમ્ Second બીજો.
قدرت કોદરત્ Power શક્તિ.
بي ارادت બીએરાદત્ Without the intention ઈચ્છા, વગર.
بهتر બેહતર્ Better વધારે સારા.
سوم સેવ્વોમ Third ત્રીજો.
دوزخ દૂઝખ્ Hell દોઝક; નર્ક.
چگونه ચેગુનેહ્ How કેમ.
عقوبت અકૂબત્ Punishment સજા.
سرشت સરેશત Nature ખાસીયત.
اثر અસર્ Effect અસર.
كلوخ કુલૂખ્ A clod of earth ઢેકું.
گريان ગેરીયાન્ Weeping રડતો.
(نمودن) بنمايد બેનમાયદ્ May show બતલાવે.
نالش નાલેશ્ Complaint ફરીયાદ.
خاک ખાક્ Dust માટી; ધૂળ.
رنج રન્જ્ Pain દરદ; દુઃખ.

حكايت پنجاه و چهارم હેકાયતે પન્જા હો ચેહારોમ
STORY LIV. વારતા ૫૪ મી.

سواري સવારી A Rider એક સવાર.
(شنيدن) شنيد શનીદ્ Heard સાંભળ્યું.
دزدان દોઝદાન્ Thieves ચોરો.
سائيس સાયસ્ Groom ઘોડાવાળો.
P. مي خسپد A. خسپد In. (خفتن) بخسپ બેખોસ્પ્
Sleep thou! ઊંઘી જા.
بيدار બીદાર Awake જાગ્રત.
P. مي ماند A. ماند In. (ماندن) خواهم ماند ખાહમ્
માન્દ્ I will remain હું રહીશ.
اعتماد એઅ્તમાદ Trust વિશ્વાસ.

خواب ખાબ્ Sleep ઊંઘ.
زنهار ઝેન્હાર્ Ever કદી બી.
يكپاس યક્પાસ્ One watch (of day or night) એક પોહોર.
فكر ફેક્ર Consideration વિચાર.
زمين ઝમીન્ Earth જમીન.
آب આબ્ Water પાણી. [પાથરી.
P. ميگسترد A. گسترد In (گستردن) گسترد ગોસ્તર્દ Spread
خاطرجمع داريد ખાતેરજમ્અ્દારીદ્ Keep your heart at rest તમો નચિંત રહો.
خبردار ખબરદાર્ Careful; cautious સાવધ.
نصف નસ્ફ્ Half. અરધો. [વિચારમાં છું.
در فكرم = در فكر هستم દર્ફેક્રમ્ I am thinking હું
آسمان આસ્માન્ Sky આકાશ.
بيستون બીસેતૂન Without pillar થાંભળા વગર.
مبادا મબાદા Lest રખેને.
ساعتي સાઅતી An hour એક કલાક.
(باقي ماندن) باقي ماند બાકી માન્દ્ Remained બાકી રહ્યો
فردا ફરદા To-morrow આવતી કાલ.
زين ઝીન્ Saddle ઘોડાનું જીન.

حكايت پنجاه و پنجم હેકાયતે પન્જાહો પન્જોમ Story LV. વારતા ૫૫ મી.

بخيلي બખીલી A miser એક બખીલ.
(قبول كردن) قبول كني કબૂલ કુની Thou accept'st તું કબુલ કરે.
P. مي خواهد A. خواهد In. (خواستن) مخواه મખાહ્ Don't ask ના માગતો.

حكايت پنجاه و ششم હેકાયતે પન્જાહો શેશોમ Story LVI. વારતા ૫૬ મી.

انگشتري અન્ગોશ્તરી A ring એક વીંટી.
(ياد كردن) ياد خواهم كرد યાદ્ ખાહમ્ કર્દ્ I will remember હું યાદ રાખીશ.

انگشت અનગોશ્ત Finger આંગળી.
خالي ખાલી Empty ખાલી.

حکایت پنجاه و هفتم હેકાયતે પન્જા હો હફતોમ STORY LVII. વારતા ૫૭ મી.

سخاوت સખાવત્ Charity બખશેશ.
مسافران મોસાફેરાન્ Travellers મુસાફરો.
طعام તઆમ્ Food ખોરાક.
پارچه પારચેહ્ Clothes કપડાં.
کهنه કોહનેહ્ Old જુના.
کثیف કસીફ્ Dirty મેલાં.
(التفات کردن) التفات نکرد એલતફાત્ નકર્દ્ Paid no attention આગતાસ્વાગતા નહીં કરી.
پاکیزه પાકીઝેહ્ Clean ચોખા ; સાજા.
بکرایه گرفت બેકેરાયગેરેફ્ત્ Took a loan of; borrowed [ભાડે લીધા.
P. پوشد می پوشد A. پوشد In. (پوشیدن) پوشیده પુશીદેહ્ Having put on પેહેરીને.
تعظیم તઅઝીમ્ Respect માન.
لذیذ લઝીઝ્ Dainty સ્વાદિષ્ટ.
لقمه લોક્મેહ્ Morsel નવાલો.
دیروز દીરૂઝ Yesterday ગઈ કાલ.
خوب ખુબ Good સારા.

حکایت پنجاه و هشتم હેકાયતે પન્જાહોહશ્તોમ STORY LVIII. વારતા ૫૮ મી.

دشمني દોશ્મની. An enemy એક દુશમન.
فوج ફોજ Army લશકર.
شکست શેકસ્ત્ Defeat હાર.
جلد જલદ્ Immediately જલદી, તુરત.

خبر ખબર Information ખબર.
P. رساند میرساند A. رساند In. (رسانیدن) رسانید રસાનીદ્
Carried પોહચાડી.
فتح ફતેહ Victory ફતેહ.
(نا خوش کردن) نا خوش می کنید નાખુશમી કુનીદ્ You displease (me) (મને) નાખુશ કરોચ.
لطیفہ લતીફેહ Wit ટુચકો.

حکایت پنجاه و نہم હેકાયતે પન્જાહો નહોમ Story LIX.
વારતા ૫૯ મી.

منجمی મોનજ્જમી An astrologer એક નજુમી.
عمر ઓમર્ Life જીન્દગી.
باقی است બાકીઅસ્ત્ Is left રહેલાંછે.
ده દહ Ten દશ.
سال સાલ્ Year વરશ.
متفکر મોતફેક્કર Fearful ફીકરમંદ; ચિંતાતુર.
همچون હમચુ Like માફક.
بیمار બીમાર્ Sick person આજારી.
بستر બેસ્તર્ Bed બિછાનું.
عاقل આકેલ્ Wise ડાહાપણવાળો.
بیست બીસ્ત્ Twenty વીશ.
شمشیر શમ્શીર્ Sword તલવાર.
P. قتل میرساند A. قتل برساند In. (قتل رسانیدن) بقتل رسانید બેકતલ્ રસાનીદ્ Killed; cut off કાપીનાંખ્યો.
حکمت હેકમત્ Contrivance યુક્તિ.

حکایت شصتم હેકાયતે શેસ્તોમ. Story LX. વારતા ૬૦ મી.
گرسنہ ગોરસ્નેહ Hungry ભુખ્યો.
اعرابی અઅરાબી An Arab એક આરબ.
کنار કેનાર્ Bank કીનારો.

برکه بરકેઈ A pond એક તળાવ.
زن ઝન્ Wife ઓરત.
فرزند ફરઝન્દ Children છોકરાં.
شتر શોતોર Camel ઉંટ.
باخیریت બેખઈરીયત્ In health; well તંદરોસ્ત.
بلی બલી Yes હા.
(آغاز کردن) آغاز کرد આગાઝ્ કર્દ Began શરૂ કીધું.
سگ સગ Dog કુતરો.
بحضور تو બેહઝુરે તો In thy presence તારી હજુરમાં.
زنده ઝેન્દેહ Alive જીવતો.
بالا کرد બાલા કર્દ Raised up ઊંચક્યું.
گوشت ગુશ્ત્ Flesh માંસ.
آب આબ્ Water પાણી.
دانه દાનેહ Grain દાણો.
(مردن) مرد મોર્દ Died મરણ પામ્યો.
غم ગમ્ Sorrow દલગીરી.
P. میگرید A. گرید In. (گریستن) گریست ગરીસ્ત્ Wept [રડી.
سنگ સન્ગ Stone પથ્થર.
سینه સીનેહ Breast છાતી.
پسر પેસર Son છોકરો.
احوال અહવાલ Account હેવાલ.
خانه خرابي ખાનેખરાબી Destruction of (his) house સત્યા-
નાશ.
خاک ખાક Dust ધુળ.
P. روانه میشود A. روانه شود (روانه شدن) روانه شد
રવાનેહ્ શોદ Went ગયો.
بدین બેદીન્ With this એનાથી.
حکمت હેકમત્ Plan યુક્તિ.

حکایت شصت و یکم હેકાયતે શેશ્તોયકોમ STORY LXI. વારતા ૬૧ મી.

بیرون બીરૂન Out બાહેર.

P. دفن میکند A. دفن کند In. (دفن کردن) دفن کنم દફકુનમ્ I may bury હું દાટું.

سوای સેવાયે Except વગર.

راز રાઝ Secret ભેદ.

هردوکسان હરદૂકસાન Both of them બંધે જણ.

مذکور મઝકુર Above-said ઉપર કહેલા.

بخیل બખીલ Miser બખીલ.

تنها તનહા Alone એકલો.

نشان નેશાન Clue નિશાની.

هرگز હરગેઝ Ever કદી.

اقرار نخواهد کرد (اقرار کردن) એક્રાર નખાહદ કર્દ Will not confess કબુલ નહીં કરશે.

P. مي نهد A. نهد In. (نهادن) نهم નેહમ I may place હું મુકું.

همانجا હમાનજા. The same તેજ જગા.

فردا ફરદા To-morrow આવતીકાલ.

باهم બાહમ Together સાથે.

بطمع બેતમઅ With the ambition લોભથી.

دوستي દૂસ્તી Friendship દોસ્તી; મિત્રાઈ.

اعتماد એઅતમાદ Trust વિશ્વાસ.
